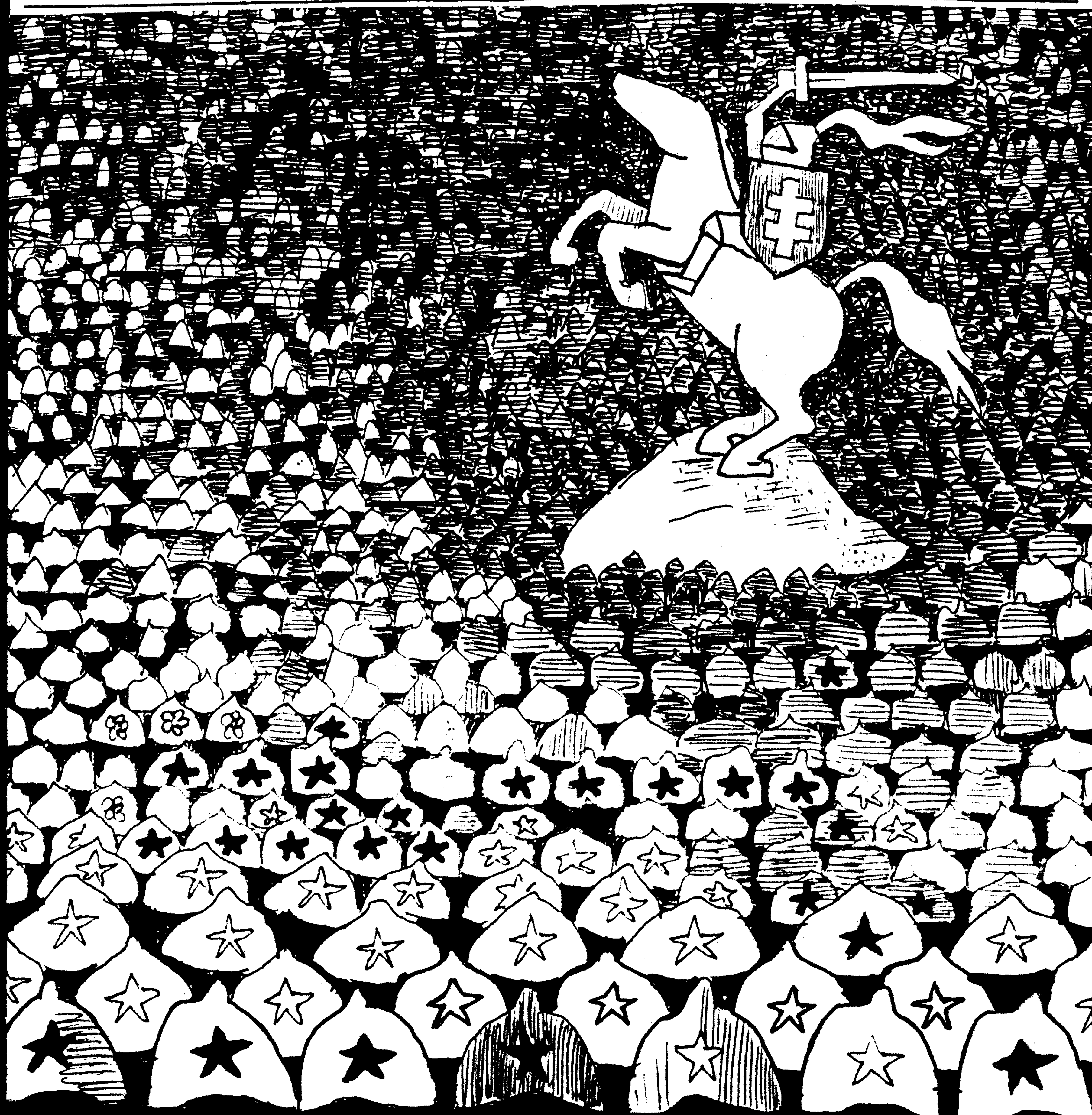
№2 1993

Sustrečy

ČASOPIS BIEŁARUSKICH STUDENTAŬ POLŠČY

Z nahody

75

uhodkaŭ
abviaščeńnia

BNR

usich našych
čytačoŭ

VINŠUJEM!

JARASŁAŬ IVANIUK

..." IDZIE TUDY, HDZIE SERCA BJE "...

NA 25-HA SAKAVIKA

Switaje dzień,
Adchodzić proč
Panura, ciomna, strasna noč.
Znikaje cień
Ustaŭ narod,
Idzie, śpiawajučy na schod.
Kudy, kudy
Śpiašyć idzie
Ŭ mahutnaj družnaj hramadzie?
Idzie tudy,
Hdzie serca bje,
Hdzie naša wola, dola hdzie.
Zasieli ŭsie,
Tut kožny rad --
Adzin narod, druh druhu brat;
Usie swaje,
Swaja tut brać:
Pryjšli Ajčynu budavać.
Choć ljecca pot,
Fundamant jość --
Duša narodna, kroŭ i kość!
Žyvie narod,
Nia jeść, nia śpić:
Rabota jdzie, haryć, kipić...
Plan jasny tut:
Dom rodny swoj
Buduj, starajsia, dy nia stoj!
Svoj rodny kut,
Naš rodny plac
Milejšy, čym čužy pałac.
Dy, Boža-ž moj!
Susied paznaŭ:
Nam wolu adabrać žadaŭ.
Z dušoj krywoj
Z krynicy piŭ --
Wadu nam čystu zamuciŭ.
Wadu zmuciŭ,
A ŭ toj wadzie
Rasstawiŭ sietački swaje:
Narod zbłudziŭ,
Aślep, zmadzieŭ,
Siabie zabyŭ i abhaleŭ...
Switaje dzień,
Haryć zara:
Ŭstavać daŭno, daŭno para!
Bo źniknuŭ cień:
Usie ŭstajuć
I wolu-dolu bjuć-kujuć.
Ustań, ustań!
Skarej, skarej!
Raŭnujsia na druhich ludziej.
Na sonca hlań,
Kryłom udar --
Paznaj swabodu, woli čar!

W.A.

Takim voś vieršam "Biełaruskaja Krynica" ŭšanoŭvaje pamiać niezaležnych ideałaŭ -- pamiać aktu 25 sakavika -- u 1932 hodzie. I ŭ dalejšym piša: "/.../ aktu 25. III. 1918 nia tolki nie było sudžana ździejśnicca, ale navat było jamu sudžana nia mieć naležnaj abarony z boku biełaruskich ministraŭ, ź jakich u rezultacie zamiest stojka tryvać pad ściaham niezaležnickim i samastojnickim, adny pašli na supracoŭnictva z palakami, a druhija -- z balšavikami/.../"

Sionńnia Aktu 25-ha sakavika spaŭniajecca 75 hadoŭ.

A ŭsio pačałosia jašče ŭ miesiacy śniezni 1917 hodu, kali ŭ Miensku adbyvaŭsia Ŭsiebiełaruski Źjezd, na jaki z usich kutkoŭ Biełarusi pryjechała amal dźvie tysiačy delehataŭ. Asnoŭnaj metaj Źjezdu było pryniać rašeńnie pra dalejšy los Biełarusi.

PRACIAH NA STAR. 8

HORAD MOJ RODNY...

...Bielsk, ty nia kazka čaroūnaja, ale kašmar strašenny! I nie pra architekturu havorka,/jaje ja viedaju, jana -- ahidnaja/ ale pra ludziej -- nia mienš ahidnych, pry tym tupych dy kanservatyūnych. Tut ža niama padziełu na katalikoū i pravasłaūnych. U hetym jany jak raz padobnyja.

Nikomu ū Bielsku nie ūdajecca źmianić byłych układaū, a chto pasprabavaū, toj zaūždy sutykaūsia z varožaściu prynamsi častki nasielnictva dy "baćkoū" horada. Kali b nia ich "dobry" ūpłyū, nikoli nie adbyūsia ździek ź niaździejśnienaje vulicy Franciška Skaryny. Bo nibyta adkul ža ūzialisia ū tak apatyčnym našym Bielsku hetyja roznyja "hramadzkija kamitety" žycharoū, jakija źbirali podpisy suprać nazvy peryferyjnaj vulicy imiem biełaruskaha vučonaha-pieršadrukara. I samaje va ūsim hetym prykraje toje, što pałova padpisčykaū — heta roznyja Ūładzimiry, Kanstanciny dy Nadzieji.

Nicoha bolš nie chaču pra ich havaryć. Moža tolki adno, chaj jany pamirajuć chutčej, nia robiać soramu intelihentnamu śvietu.

Ničoha dobraha nia možna było spadziavacca pa śla PRL-u, pa TV Rečypaspalitaj taksama, na žal. Naprykład biełaruski tydniovik "Niva", jaki raniej lažaū u kijoskach na bačnym miejscy, ciapier nibyta źnik. Kali ž zapytacca pra jaho ū kijosku, dyk u hłybokaj tajamnicy, byccam jak niejkaje parnahrafičnaje pisemka vyciahvajuć zpad sterty inšych hazetaū, i chutka, kanspiratyūnym rucham padajuć.

Asablivа mianie zasmucili "nieviadomyja vinoūniki" , jakija ūłamalisia da bielskaje "Trojki", adzinaje pačatkovaje školy ź biełaruskaju movaj navučańnia.

Kali nie znajšli ničoha dastatkova cennaha, adkrucili krany ū prybiralniach, i vada zaliła školu tak, što ciapier vučni dy nastaūniki vymušanyja karystacca biblijatekami dy dziciačymi sadkami ci inšymi, nie prystasavanymi dla hetaha miescami.

Jakoj ža miery złaślivaść była patrebnaja, kab heta ździejśnić? Nie, heta nie zvyčajnyja vandały, heta -- złamyśniki.

Vidać niejki fatum visić nad hałavami žycharoū horada Bielska , asabliva nad biełarusami. Niama pramysłovaści,ludzi nie znachodziać pracy, a tut čarhovaja biada: atrad ukraincaū-marsyjanaū prydumaū znajści sabie ciopły kutok. Čaromcha ūžo nie dapamahaje, jak havoryć S.Savčuk. Patencyjału intelihentaū tam nie chapaje? I miašajuć, miašajuć.

Tamu, kali chto maje choć krychu aleju ū hałavie, uciakaje adtul jak najchutčej i jak najdalej.

I słušna, bo ci ž kamu pryjemna žyć u bałocie?

O, Jarasłaū Mudry,ci viedaū Ty, kali jšoū na jaćviahaū, kamu horad stvaraješ?

J.Prakapiuk

MIELNIK–BASOVIŠČA 10:1

Tytuł nia śviedcyć pra vynik spartovych hulniaŭ. U takoj mienavita praporcyi atrymali arhanizatary ukrainskaha i biełaruskaha festyvalaŭ hrošy na sioletnija imprezy, kali uziać pad uvahu kolkaść prystunych na hetych festyvalach u 1992 hodzie.

Heta nia žart, Ministerstva Kultury j Mastactva Polščy, kankretniej havoračy, Departament Nacyjanalnych mienšaściaŭ, u takim stasunku acaniłŭ patreby arhanizataraŭ hetych festyvalaŭ. Tut drobnaje pajaśnieńnie: my na Basovišča atrymali 60 miljonaŭzł, a hz. ukraincy z Pidlaša atrymali na festyval u Mielniku 80 miljonaŭ zł. Adkul takaja kalkulacyja? Z prostaha naziračnnia kolkaści prysutnych na hetych festyvalach. Na Basovišču letaś hulała kala troch tysiačaŭ maładych, a ŭ Mielniku tolki čatyrysta asobaŭ. Kali jašče dadamo da hetaha dafinansavańni z vajavodskaj upravy ŭ Biełastoku, jakaja ŭžo chiba tradycyjna bolš uvahi nadaje Mielniku, to praŭdapadobna, što arhanizatary festyvalu buduć mieć dva razy stolki hrošaj, što my na Basovišča. Krychu škada, što polskija čynoŭniki nieadnolkavym čynam staviacca da nacyjanalnych mienšaściaŭ, kali , naprykład, Źviazu Biełaruskaje Moładzi za adno, zrešty małavierahodnaje, ininterviju, ustrymoŭvajuć usiakaje finansavańnie, dyk arhanizataram Mielnika, jakija amal štodzionna abražajuć inšyja nacyi ŭ Biełastockim Radyjo, hrošy pabolšvajuć u 2,5 razy. Varta tut było b paraŭnać datacyi dla inšych biełaruskich arhanizacyjaŭ.

Treba taksama zadumacca, ci heta tolki vypadak, ci śviadomaje dziejańnie Ministerstva Kultury j Mastactva ŭ Varšavie.

Kali hetaje druhoje, to treba zadumacca, ci ŭłady Biełarusi nia mieli krychu racyi /a moža pradčuvali?/, kali strymana pačali dafinansoŭvać pałakaŭ na Biełarusi, jakija ŭ adroźnieńnie ad nas nia mohuć narakać na brak zacikaŭleńnia z boku Baćkaŭščyny.

Tut užo začynaje pamału vyśviatlacca zahadka takoj ahresyŭnaści ŭ srodkach masavaje infarmacyi ukraincaŭ u dačynieńni da biełarusaŭ.

Kamuści mabyć vielmi chočacca nas na Biełastoččynie miž saboj pasvaryć.

Nie atrymałasia skamprametavać biełaruskija aŭtarytety, dyk treba ŭziacca za ich z inšaha boku.

Varta tolki pamiatać sentencyju:" Kto jakim mieczem wojuje, od takiego samego i ginie".

"We lern from history, that we do not learn from history" — skazaŭ nieeumnienna mudry čałaviek, G.Hegel. Škada tolki, što historyja dla niekatorych była j zastajecca nadta składanaju, elitarnaj navukaj.

UŁADZIMIR PAC

Nia tak daūno mienskaja hazeta "Dobry viečar" apublikavała intervju z Markam Zabrockim, na padstavie jakoha ahencyja PAP zrabiła, vidać, vysnovu pra ūsiu biełaruskuju moładź na Biełastoččynie. Viedajučy, što dostup da mienskaj presy jošć ciaźki, my robim dla našych čytacoū pieradruk /u skarocie/ intervju Hleba Babkina z staršynioj ZBM. Kab ža byli pradstaūlenyja abodva baki medalu, prapanujem razmovu našaha karespandenta z toj ža asobaj.

HETY ELITARNY ŹVIAZ

Ci jošć na Biełastoččynie sapraūdnaja biełaruskaja moładź? -- spytaū ja na pačatku našaj razmovy ū lidara Źviaz Biełaruskaj Moładzi Marka Zabrodzkaha.

-- Jošć, i hetaj moładzi nie tak mała. Ale atrymoūvajecca tak, što ū bolšaj častcy jana nieśviadomaja, a kali śviadomaja, dyk ničoha nie choča rabić u halinie biełaruskaści, -- adkazvaje Mark. -- Paūstaje pytańnie: što zrabić, kab hetuju moładź pryciahnuć da pracy? Bo ludzi starejšyja z časam adyduć da Boha. Ja zaūsiody bajaūsia, što pa niejkim časie ū biełaruski muzej u Hajnaūcy pryjdzie hruha polskich maładych ludziej i nastaūnica im budzie tłumacyć: " Tak vyhladali biełarusy, jakija kaliści tut žyli". A tak moža być.

Kali Mark Zabrodzki i jašče niekalki čałaviek vyrašyli stvaryć novuju biełaruskuju arhanizacyju -- Źviaz Biełaruskaj Moładzi -- jany spačatku praviali ankiety ū Hajnaūskim i Bielskim ahulnaadukacyjnych licejach, dzie pytalisia: "Ci bačycie Vy patrebu ū novaj arhanizacyi?" Moładź adkazała, što patreba jošć, i jany bačać u joj svoj udzieł. /.../

My chacieli adčynić u Bielsku niejkuju "biełaruskuju chatku" ci viatrak, dzie moładź mahła b sustrakacca, havaryć, pasłuchać muzyku, pahladzieć filmy. /.../

I jašče my chacieli adrazu ūvieści uniformu dla členaū Źviaz . Kali 20 čałaviek, ubranyja ū niejkuju pryhožuju formu ź bieł-čyrvona-biełymi našyūkami, značkami Źviaz idzie pa vulicy -- heta aūtamatyčna pryciahvaje moładź. /.../

Moža niechta nas moža nazvać fašystami, -- kaža Mark, -- moža heta

KRONIKA

9-10 studzienia Źjezd Biełarusaū Bližejšaha zamiežža ū Miensku. Ministar zamiežnych spravaū Piatro Kraūčanka źviartajučysia da biełarusaū z Polščy skazaū, što jon viedaje pra akcyju Wisła. Prysutny tam Aleh Łatyšonak /historyk/ nie prypomniū sabie takoj akcyi na Biełastoččynie.

Pačatak lutaha. Sakrat Janovič atrymoūvaje uznaharodu fondu Polkūl.

10 lutaha ULIS nahraū svaju novuju kružełku "Tancy na dachu". Ciapier šukajuć hrošy, kab jaje vydać.

6 lutaha adbyłasia preskanferencyja ū biełaruskim pasolstvie paśla ratyfikacyi traktatu START 1. Čamu b nie pradać paru "bombak"?

20-21 lutaha adbyūsia festyval biełaruskaj pieśni ū Biełastoku, arhanizavany BHKT. Cimašėvič, pradčuvajucy chutkija vybary pačau havaryć pa-biełarusku. Zastałosia čakać na synod.

27 lutaha adbyūsia V źjezd BASu. U brytanskim styli mužčyna pryjšoū paśla žančyny.

Kaniec lutaha. Alaksandar Barščeūski atrymaū daktarat Honoris causa BDU.

4 sakavika — sustreča z pasłami KPN A.Mazurkievičam i A.Polkievičam u polska-biełaruskim klubie. Abiacali, što z

brydka, ale arhanizacyjna fašyzm, jak i kamunizm, mieŭ niejkija dobryja rečy, ź jakich možna brać uzor. Ja zaŭsiody dumaŭ: jak fašyzm zmoh pryciahnuć da siabie stolki moładzi? Heta cikava.

/.../ Darečy, "Main Kampf" Adolfa Hitlera staić tut na knižnaj palicy razam z tvorami Karatkieviča i Biblijaj Skaryny... I što atrymaje biełaruskaje nasielnictva: dziciačyja hulni, ci naradžeńnie sacyjał-nacyjanalistaŭ? Heta pakaža čas.

— Palityku nikoli nie rabili masy, heta ŭdzieł adzinak, — razvažaje Mark. — Zaraz nas — 20 čałaviek, addanych spravie. Ale heta — karań, ź jakoha vyraście vialikaje dreva.

Źviazaŭcy vymušany buduć rabić palityku. "Praŭda, — uśmichajecca jon, — siońnia palitykaj ličycca toje, što my pryznajomsia biełarusami, a kali afarmimsia u arhanizacyju, dyk heta, dla palakaŭ, vialikšaja palityka. Tak što Źviaz bolš arhanizacyja budučyni..."

Hleb Babkin
"Dobry viečar"

DRUHI BOK SPRAVY

ZBM biaz hrošaj

SUSTREČY: Ad našaj apošniaj sustrečy prajšło šmat času, što źmianiłasia ŭ vašaj arhanizacyi?

MARK ZABROCKI: Jak zaŭsiody ŭ kožnaj arhanizacyi, kab havaryć pra jaje dziejnaść, treba havaryć — dziejnaść heta niejkija hrošy. Na hety hod ZBM mieŭ hrošy, pryznačanyja Ministerstvam Kultury i Mastactva, Departamantam Nacyjanalnych Mienšaściaŭ. Na hety momant hetyja hrošy možna skazać što zabranyja ŭ nas.

SUSTREČY: Jakaja hetaha pryčyna?

MARK ZABROCKI: Pryčyna była vielmi dziŭnaja. Kali my sustrelisia ŭ Ministerstvie z pani Berdychoŭskaj, jana skazała, što hetyja hrošy ad nas zabrali tamu, što ja, jak staršynia Źviazu, daŭ niejkaje intervju dla hazety "Dobry viečar", i što ź jaho vynikaje, byccam ZBM — heta arhanizacyja fašysckaha typu i Polšča nia moža padtrymlivać takoj arhanizacyi.

SUSTREČY: Ty chočas skazać, što ZBM — heta nie fašysty?

MARK ZABROCKI: Dla mianie naohuł heta niejki nonsens. ZBM zaŭsiody dziejničaŭ u ramkach statuta. I što napisana ŭ artykule "Dobraha vie-

PRACIAH NA STAR. 14

KRONIKA

šablaju na Vilniu i Kijeu nia pojduć. Na Miensk taksama — pakul L.Mačulski nie navučycca Biełaruskaj movy. Piłsudski ź joju naradziŭsia.

Sakavik — u "Gazecie polskiej" nadrukavanaje intervju z A. Łatyšonkam "Ja zaŭždy zajmaŭsia palitykaj" /Dobre chłopci havoryć.../

9-12 sakavika Polšču naviedaŭ v-ce premjer Biełarusi S.Bryl. Što nie atrymałasia ŭ niemcaŭ, biaz boju zrebili biełarusy.Nam zyćciovaj prastory nia treba, ale kalidorčyk da Hdańska nie pieraškodzić.

15 sakavika. Adbyłasia kanferencyja Helsinskaha Kamitetu pa spravach nacyjanalnych mienšaściau.

U toj ža dzień hurt Klasyk Avanhard daŭ kancert u Varšavie.

20 sakavika ULIS vystupiŭ u Miensku z premacyjnym kancertam.

A tak uvohule, varšaŭski klub Biełaruskaha Hramadzka-Kulturnaha Tavarystva straciŭ pamiaškańnie. Nie płacili hrošaj, voś i "majuć"...

SPECYJALNAJA KRONIKA
/ da viedama WAD/

— zarehistravanaja Rada Biełaruskich Arhanizacyjau. Staršynia — Piatro Juščuk.

— Zabrocki skazaŭ, što ZBM... čytaj u artykule.

Da troch razoŭ štuka

Tak mienavita było z siolетnim Źjezdam BASu. Na pieršyja dva terminy pryjechała nadta mała delehataŭ. 28 lutaha na treci termin pryjechała kala 40 asobaŭ -- ź jakich prava hołasu mieli tolki 25. Pryjechali studenty troch STudenckich asiarodkaŭ: Biełastoku,Olštyna dy Varšavy.

Mierapryjemstva prachodziła tradycyjna. Vioŭ pasiedžańnie Alaksandar Maksymiuk. Na pačatku spravazdaču ź dziejnaści arhanizacyi pradstaviła sp. prezydent Barbara Piekarskaja. Jana prypomniła najvažniejsyja arhanizavanyja BASam mierapryjemstvy: Festyval Muzyki Maładoj Biełarusi BASOVIŠČA, studencki rejd BAĆKAŬŠČYNA, uhodki śviatkavańnia Aktu 25 SAKAVIKA, KUPALLE, atrasiny biełaruskich studentaŭ dy inšyja, arhanizavanyja užo paasobnymi hurtami.

Zatym adbyłosia hałasavańnie votum davieru dla prezydenta dy Hałounaj Rady. Adbyłasia taksama amal hadzinnaja dyskusija pra napramki dziejnaści BASu na nastupny termin pravamoctvaŭ.

Pad kaniec zastalisia tolki vybary novych uradaŭ. Na prezydenta adnahałosna byŭ abrany były v-ce prezydent, naš supracoŭnik i aktyŭny dziejač varsaŭskaha hurtu JURKA SULŽYK/4kurs historyi Varšaŭskaha Universytetu/. Abrany prezydent sam skamplektavaŭ sabie hurt: v-ce prezydenty Alina KAŬBASIUK i Jacak PRAKAPIUK . Alina vučycca ŭ Biełastoku, Jacak u Varšavie.

Da Hałoŭnaje Rady uvajšli taksama Darota KUŹMIČ, Ania dy Hražyna ADAMIK,Tamaš TAPALEŬSKI, Valik STRALČUK iMarak DAŽYNKA /usie ź Biełastoku/ a taksama Januš KARPIUK i nižejpadpisany z Varšavy.

Paśla vybaraŭ, jak apošni mazok, staraja Hałoŭnaja Rada pieradała novaj atrybuty ŭłady u vyhladzie piačatki.

Byli, zrazumieła, vinšavańni dla novaha prezydenta i kvietki dla taho / a ŭłaściva taje/, što z honaram vykanaŭ svaje abaviazki.

U.P.

Na zdymku: Voś jany, prezydent sa svajoju kamandaj.

Zdymak. M.Piakarski

Apaviadańnie

A.Ajna

ZNOŪ

Jany ūreščie byli razam. Prajšlisia pa troški brudnych vulicach miastečka, zazirnuli ū niekalki kramaū. Vilhotnaje pavietra j łužy -- u siaredzinie zimy -- rabili hetaje zahublenaje ū baroch dy nievialikich sialanskich dzialankach industryjalnaje miastečka jašče bolš zaniadbanym dy panurym, čym jano sapraūdy było.

Jany nie źviartali ūvahi, ci prynamsi staralisia nie źviartać uvahi na atačeńnie. Nia bačylisia amal 12 miesiacaū. Moža navat bolš -- cełý hod! Prahnuli pahavaryć, ale na vulicy, siarod natoūpu ludziej nie było jak. Zajšli ū kaviarniu, zakazali dźvie harbaty.

— Nareščie možna razahreć ruki — skazała jana, usadžvajučysia pry stoliku la vakna.

— Tak... — skazaū jon amal aūtamatyčna. Vypadała dadać nie̍šta jašče, ale ničoha nie prychodziła ū hałavu. Razumiejučy ūsiu biazhłuzdaść svajho stanovišča, jon niajomka ūśmichnuūsia. Jana adkliknułasia tym ža.

Jany znoū byli razam. Ciapier -- u pustoje kaviarni, aformlenaje pa sučasnamu na čyrvań i biel. Siadzieli j maučali, hledziačy adno adnamu ū vočy. Jana -- pryhožaja, i, zdavałasia, troški niaščasnaja, jon -- sucieśany sustrečaj i troški razhubleny, jak heta zdarajecca ź niekatorymi ū pieršy momant paśla taho, jak nachłynie na ich niejkaje vialikaje ščaście. Nibyta j viedajuć, što tak stałasia, ale nia mohuć jašče sabracca z ducham, kab uśviadomić sabie heta, i paviearyć ureščie, što ūsio heta nia son.

Jakoje ž heta ciažkaje pačućcie -- kachać! A badaj što nia znojdziecca ū śviecie anivodnaha, chto chacieū by pazbavicca hetaha sałodkaha ciažaru, śviadomaści,što jość dzieści asoba,darahaja tabie tak-sama, jak ty joj.

Jamu chaciełasia skazać joj pra ūsio, ale niešta mocna trymała jaho za jazyk. Mahčyma, było hetaha tak mnoha, što nia viedaū, z čaho pačać. Moža j zusim niaŝmat -- tolki niekalki słovaū -- ale jakich ža važnych! A moža strymlivała jaho pačućcie taho, što jana -- hetaja pryhažunia nasuprać -- dakładna viedaje hetyja słovy.

Niesumnienna jana viedała. Ale dziaūčynie, navat kali heta vielmi važna, nie vypadaje havaryć ich pieršaj. Tak užo ūstaliłasia niekim zdavion-daūna, što apošniaje słova zaūždy za joj.

Havaryli jany prą mnohaje. Śpiašacca nie było kudy. Feryi. Časam zamaūkali, moža ūspaminajučy, što havorać nie pra toje, abo -- uspomniūšy raptam, što sustreča hetaja maje, na žal, kališci skončycca -- kab zirnuć adno na adnaho. Nie vytrymoūvali doūha. Apuskali vočy.

Ale ūsio roūna, jany byli razam.

HlaDZieli časam za vakno. Pryjemna było adčuvać, sto ludzi, tam, na vulicy, navat nie zaūvažajuć, pahłynutyja šeraściu dnia, što za imi niechta sočyć.

Prachožyja dumali,mabyć, što navokał ich takija ž ludzi, tak-sama panuranyja ū svaje štodzionnyja kłopaty, a ūsio, što navokał,heta j jość sapraūdnaje žyćcio. Jakim ža niecikavym zdavałasia jano dvaim, što siadzieli pry stoliku la vakna ū adnoj ź niešmatlikich kaviarniaū miesta.

Zyćcio? Było jano addzielena tonkaju šybaj dy prazrystaju firankaj. Było jano ū kantrasnym spałučeńni biełaha z čyrvonym. Było -- u ścišanaje muzycy niaśmiełych pozirkaū dy ahulnych słovaū, jakija pa sutnaści mahli ničoha j nie aznačać.

Zusim nia važna, što heta byli za słovy. Važna, što jany byli.

Znoū.

Bolsaść delehatau -- jak pakazałasia -- stajała za niezaležnaść [illegible]čyny. Zrazumieła, takaja pastava Źjezdu nie mahła padabacca balšavikom, jakija ūžo tady brali ūładu ū Rasieji ū svaje ruki. Kab "ratavać", svajo stanovišča, balšaviki razahnali Ūsiebiełaruski Źjezd zbrojaj. Paśla Źjezdu zastałasia adnak jahonaja Rada, jakaja nieūzabavie vydała dźvie "Ūstanoūčyja hramaty" da biełaruskaha narodu. Pieršaja "Hramata" havoryć tolki pra aūtanomiju Biełarusi, a druhaja akreślivaje ūžo asnoūnyja punkty kanstytucyi Biełaruskaj Narodnaj Respubliki. Adnak i ū druhoj"Hramacie" ničoha jašče nie havorycca pra dziaržaūnuju niezaležnaść Biełarusi. Rada Zjezdu nieūzabavie pieraūtvarajecca ū Radu Biełaruskaj Narodnaj Respubliki. I voś staršynia hetaj ža Rady BNR 25 sakavika 1918 hodu ū 6 hadzin ranicy ū Miensku čytaje:/.../ "Ciapier my, Rada BNR, śkidajem z rodnaha kraju apošniaje jarmo dziaržaūnaj zaležnaści, jakaja była nakinuta rasiejskim caryzmam na naš volny i niezaležny kraj"/.../ Žyćcio nie dazvoliła adnak ździajśnicca ideałam Aktu 25 sakavika. Nie chacieli pryznać biełaruskaj dziaržaūnaści ni niamiecki kajzer /vojski jakoha i tak nieūzabavie byli adkinutyja ź biełaruskich ziemlaū/, ni polski "Maršałak" /jaki nie skarystaū z savieckaje prapanovy ūklučeńnia da Polščy usich ziemlaū Biełarusi/, ni -- ūreščie -- "saviety" /jakija, darečy, panavali nad bolšaj častkaj biełaruskich ziemlaū na praciahu siami dziesiatkaū hadoū/. Zrešty, raźličvać na balšavikoū było -- łahodna kažyčy -- vialikaj niedarečnaściu. Usie ž dziejačy, jakija surjozna padychodzili da svajoj pracy, bačyli, što kamunizm viadzie narod da śmierci, a nie da niezaležnaści. Nia možna było źviazvać ideałaū 25 sakavika ź niamieckim kajzeram. Adzinym tady partneram pakazvałasia Polšča dy jaje "Načalnik" -- Piłsudski. Voś na palakaū mahli spadziavacca našyja dziady i pradziedy, chacia b tamu, što j samyja palaki mnohija hady byli źniavolenyja. Adnak padčas mirnych pieramovaū u Ryzie akazałasia, što Polšča nie zacikaūlenaja atrymańniem usich ziemlaū Biełarusi. Prosta: nia možna było asymilavać tak vialikaha niapolskaha elementu. Adnym słovam: pieramahli endeckija" tendencyi, Biełaruś była padzielenaja i niezaležnickija ideały nadalej zastavalisia niaździejśnienymi marami.

"Abjadnańnie" nastupiła 17 vieraśnia 1939 hodu ū vyniku paktuRibentrop - Mołatau."Savieckaja armija pryniasła biełaruskamu narodu doūhačakanuju volnaść ad pryhniotu biełaj Polščy". Davoli dziūna razumieli kamunisty słova "Volnaść"... Ale pamylilisia jany, kali havaryć pra niamieckaha sajuźnika. Nieūzabavie i kamunistaū dasiahnuli vajennyja plany Führera. I tut, jak na ironiju, biełarusy atrymali niejkija pryvilei, bu,-dučy pad akupacyjaj niemcaū. Niejkim dziūnym čynam pačało raźvivacca biełaruskaje školnictva, uźnikła niešta nakštałt uradu... Adnak nia možna pierabolšvać hetych niamieckich krokaū. Treba ž pamiatać i ab Chatyni, i ab tysiačach padobnych da jaje viosak.

U 1944 hodzie iznoū pryjšło "vyzvaleńnie" z uschodu. "Novuju svabodu" pryniaśli žycharam Biełarusi savieckija sałdaty. Znoū saviety zmahli ašukać narod, najlepšych synoū jakoha pamardavali ū svaich laheroch. Praz sorak ź niečym hadoū paśladoūna viali kamunisty Biełaruś i biełaruski narod da nacyjanalnaha zaniapadu. Likvidavalisia biełaruskija školy, štoraz mienš u savieckaj Biełarusi druka-

Rys. MIROSŁAW URBANIAK

vałasia biełaruskich knižak. Prachodziła pastupovaja savietyzacyja dy rusyfikacyja Biełarusi. Urešcie ŭ Miensku -- u samym centry respubliki -- ciažka było sustreć nie kaha, chto havaryŭ by pa-biełarusku. Trahedyju hetaha najbolš u našaj častcy Eŭropy źniavolenaha narodu dapoŭniŭ vybuch Čarnobyla.

Tolki što razval Savieckaha sajuzu krychu palahčyŭ sytuacyju biełaruščyny ŭ svajoj Baćkaŭščynie. Pa łaskaŭ viarnułasia biełaruskaja mova, urešcie zahavaryli na joj palityčnyja lidary a navat ... dziaržaŭnyja. Ale j ciapier u mienskich kramach, havoračy pa-bie-

łarusku treba prasić try razy....

Šancam,kab urešcie Biełaruś stałasia bolš niezaležnaj i bolš biełaruskaj było praviadziennie referendumu ŭ spravie raspuščennia Viarchoŭnaha Savietu, a nie abviaščennie hetym Viarchoŭnym Savietam suverenitetu Respubliki Biełaruś. Na žal, V.S. vyrašyŭ nie pravodzić referendumu i nadalej — u 90% kamunistyčny — kiruje dziaržavaj. Jošč taksama mierkavanni, što na hety raz kamunisty pamylilisia, bo novyja vybary — kali b adbylisia — mahli b zakončycca lietuviskim varyjantam. Značyć: kamunisty pieramahli b.

Heta adnak usio mierkavanni, a jošč tak, jak jošč: jašče praz hod — da viasny 1994 hodu Respublikaj Biełaruś kiravać buduć staryja aparatčyki. Ci ŭ vyniku hetaha Biełaruś jašče bolš nablizicca da svajoj uschodniaj "siastry"? Ci budzie ŭreście niezaležnaj dziaržavaj, ci tolki kalonijaj vialikaj imperyi? Ci biełaruskaja mova narešcie zdabudzie sabie naležnuju pazycyju?

Voś pytanni, jakija my stavim sabie sionnia,jakija stavili chiba j tyja dziejačy, jakija 25.III 1918 hodu abviaścili niezaležnaść BNR.

Prajšło 75 hadoŭ, a pytanni zastalisia. Zastalisia taksama ideały Aktu 25.III.1918 hodu — ideały niezaležnaści. Hety Dzień Niezaležnaści biełaruskija studenty ŭ Polščy mahli śviatkavać lehalna tolki ad niekalkich hadoŭ. Adnak i raniej śviatkavali ŭ padpolli. Mnohija z BAS-aŭskich "mastadontaŭ" uspaminajuć, jak na śviatkavanvie 25-ha sakavika prachodzili jany vulicami Biełastoku,azirajučysia, ci niechta za imi nia jdzie.

Sioletnija śviatkavanni BAS arhanizuje supolna z Katedraj Biełaruskaj Filalohii Varšaŭskaha Universytetu.

Majuć jany ŭžo inšy charaktar. Biełaruskija studenty vyrašyli zaprasić u hetym hodzie na śviatkavannie Dnia Niezaležnaści pradstaŭnikoŭ polskich palityčnych elitaŭ.

Chiba cikava budzie pahladzieć, ci začikaviacca śviatkavanniem 75 hadaviny ź dnia abviaščennia Biełaruskaj Narodnaj Respubliki palityčnyja koły Polščy, jakija zajmajucca — abo buduć zajmacca — polskaj zamiežnaj palitykaj.

U kožnym vypadku ŭsim našym čytačam — prychilnikam i voraham — upeŭniena paviedamlajem, što

ŽYVIE BIEŁARUŚ!

Pyjałohi z tych časoŭ...

Pan ułaziačy ŭ tramvaj:
— Ci heta arka Noja ŭžo poŭnaja?
Druhi pan, stojačy ŭ tramvai:
— Niama tolki asła, siadaj pani.

***

— Chacieŭ by ja ažanicca z dobraj dziaŭčynaj i dobraj kucharkaj
— Heta niemahčyma.
— Camu ž?
— Bo heta budzie dvužonstva.

***

Hość padčas abiedu da haspadara:
—Što za smačny abied, takoha ja nikoli jašče nia jeŭ!
Na heta synok haspadara:
— I my taksama!

***

Cyrulnik:
— A pan da jakoj partyi naleža?
Klijent:
— Da taje, što j pan.
Cyrulnik:
—Ale ž pan nia viedaje da jakoj ja naležu...
— Tak, ale pan brytvu trymaješ.

Alžbieta Beziuk

a paviadańnie

Dziakuju Orsonu Scotu Cardu za "Hru Endera"

Heta było, zdajecca, nia tak daŭno, ale nie mahu ŭspomnić, u jakim žyćci. Zdajecca ŭ hetym, pieražytym, tady ŭžo j zabytym nazaŭsiody. Bo viedajecie, pra žyćci nia pamiatajecca. Kožny novy dzień, što pačynajecca ranicaj — heta novaja epocha i dziakujučy hetamu ja mahu zabyvać. A mušu vam jašče taksama skazać, što dzień pačynajecca z uschodu sonca. A kančajecca z nastupnym uschodam.

Kališ Orson Scot Card raspaviadaŭ mnie pra Endera. Małoha chłopca, jaki zmahaŭsia z Čarviakami, što pahražali našaj planecie. Ale było heta ŭ adzin z narmalnych dzion, kali sonca ŭschodzić ranicaj i zastałosia mnie tolki ŭražańnie. Chłopiec byŭ mudry, pieramoh, bo tolki jon moh pieramahčy.

A ja pamiataju, što Scot Card mnie pra heta raspaviadaŭ.

●

Jana siadzieła nasuprać jaho. Skazała, što ŭ 1937 hodzie pakazali joj papiery: "Daviedajsia, chto tvoj baćka — skazali". Užo raniej jana havaryła pra heta. Pačatak i zakančeńnie źmianili svaje miescy. Heta ŭžo tolki inšaja čarha. Ciapier hetyja ž samyja ŭžo druhija.

— A ci jon moža atrymać siońnia hetuju ŭznaharodu? Ci ž my nia viedajem, chto jon byŭ, kat.

Jany ničoha nie havaryli. Ich pozirkaŭ nie było.

A na dvary znoŭ pryhožaje nadvorje.

Učora, a moža heta ŭ aŭtorak, Jana havaryła hetaje samaje, tolki nie Jamu, a mnie.

Tak, ale tož, kab z hetaj našaj Maskvy biletu ŭ Miensk nia možna było dastać; — Supakojciesia — skazaŭ Jon.

Stoma doŭhaha dnia, jaki tryvaŭ ad aŭtorku da niadzieli, adčuvajecca pa ciažkaści paviekaŭ i niezadavolenaści straŭnika. Ja chiba nie zaŭvažyła sonca.

Ješcie, ja vam zaraz urežu da pieršaha druhi kavałak. Nu, davajcie. Jaje ruki źhinalisia ŭ pošukach hracyi, jak by byli zusim ad-dzielnymi hnutkimi istotami. Što było b dla ich paratunkam? Zdajecca, što ich niekranutaja nadźmutaść moža spynicca razam sa svabodaj dumki.

I, što etrymałasia? — Jon; — Jaho nie pryznavaŭ j ciapier nie pryznajuć. Kab Ty viedaŭ jakija žorstkija jany artysty — Jany — značyć hetyja što...; - Tak, ale čamu jany tak... — Havorać, havorać. Mabyć,

nia možna inakš, kab štodzień zabyvać.

●

Jaho tvar byū surjozny. Ja nie zrazumieła, što jon mnie adkazaū; — Słuchaj, jana nie zrazumieła — hołas žonki. — Jaje zabili — Jon. — Jana niešta viedała čatyry hady tamu.

●

U azijacki restaran uvajšli hošci j maładaja para. Jany sieli za padrychtav-any śviatočna stoł. Hošci j maładaja para byli maładyja, sumnyja j spakojnyja, jak pomniki daūniny ū parkach, što stajać, abo siadziać i śviedčać. Razam čatyry pary damska - mužčynskich złučeńniaū. U hetym samym restaranie, u hetaj ža samaj i adzinaj u hetym restaranie zali, pry inšych stolikach było inakš. Sumnyja dzieci byli u kutku z pravaha ad nas boku. Dva pastajannyja hošci, što siadzieli pasiaredzinie, schapili stoł z dvuch bakoū, zatancavali i abiarnuli jaho na 90 hradusaū.—Nievyhodna tak — ryknuli— Kartu — ryknuli; — Dyk vy ūsio viedajecie — dziaūčyna; Kartu — ryknuli.

Jana biaz słova pastaviła chleb na naš stolik, heta značyć treba da jaho niešta ūziać, da chleba.

Sumnaje viasielle pačało tancavać.

A jak ja byū — jany śviatkavali svoj dzień i vulicu Karla Marksa nazvali Petlury.

●

Ender byū małym chłopcam. U im była ūsia nadzieja dla Ziamli. Paśla hetaha, jak pieramoh u baraćbie z Čarviakami, ziamlanie jano nienavidzieli.

●

...Kali ją apošnim razam bačyła Orsona, papрasiła pieradać Enderu Kałychanku, jakaja štodnia pačynaje prahramu na dabranač dla dziaciej u BYTV, viedajecie hetuju: "Baju baj, baju baj, vačaniaty zakryvaj/.../"

BIZNESMEN, BYŁY REDAKTAR

Z Valancinam Selvesiukom, redaktaram SUSTREČAŬ u pałovie 80-ch hadoŭ ja sustreŭsia ŭ hateli "Grand". Ciapier jon pavažany biznesmen, namieśnik staršyni supołki "Ameha" -- adnaho sa sponsaraŭ letašniaha festyvalu BASOVIŠČA.

Ad SUSTREČAŬ razmovu pravioŭ Jacak Prakapiuk : Valancin, Ty žjaŭlaješsia pieršym redaktaram SUSTREČAŬ.

V.SELVESIUK: Nie, pieršym redaktaram byŭ Jan Maksimiuk. Heta jon nadrukavaŭ pieršyja numary. Ja byŭ druhim redaktaram.

J.P.: Jak i dzie drukavalisia SUSTREČY?

V.S.: Usio adbyvałasia ŭ klubie BHKT na vulicy Senatarskaj, dzie była adna mašynka, dzie my byvała što i žyli. Tam pracavała našaja redakcyja. Kab niešta drukavać, treba było mieć dazvoł, prajšci ce cenzuru. My znajšli čałavieka, jaki mieu pryvatny Kseraks. Na tyja časy heta było navinkaj. Takim čynam my nadrukavali 3-4 numary.

J.P.: Adkul vy mieli hrošy na vy davieckuju dziejnaść?

V.S.: My atrymoŭvali dapamohu ad ziemlakoŭ z Ameryki. Adnojčy atrymali 50 $ ad biełaruskaj moładzi z Ameryki. Mieli my hrošy i z arhanizacyi roznych imprezaŭ: atrasinaŭ, balu biełaruskaha studenta dy inšych. Naohuł vydavańnie adnaho numaru kaštavała nam 30-40$.

J.P.: Jaki byŭ uzrovień časopisa, jaki nakład, chto jaho kuplaŭ?

V.S.: Mova, na žal, była našaj słaboj staronkaj. My pasyłali matarjały da S. Janoviča. Jon ich papraŭlaŭ i viartaŭ. Nakład byŭ kala 250 paasobnikaŭ, ale tady ŭ Varsavie było značna bolš biełaruskich studentaŭ. Niekatoryja numary pasyłalisia u Niu Jork, Londan.

J.P.: Jakija byli ŭ vas adnosiny z BHKT, "Nivaj", jak jany da vas stavilisia?

V.S.: Pisali ŭ nas Jurka Laščynski, Mikoła Vaŭraniuk, Jauhien Vapa dy mnohija inšyja. Mastackim bokam zajmaŭsia Lonik. Z varšaŭskim BHKT ŭ nas byli vielmi dobryja adnosiny. My sami byli ŭ BHKT. A "Niwa"... Što ž, kali Vałkavycki i Hajduk upieršyniu ŭbačyli SUSTREČY, skazali, što finansavanaj imperyjalistami hazety jany nia buduć kuplać.

Na hetaj staroncy nie reklama OMEGI, chacia na sapraŭdnuju reklamy my ŭ razie čaho nie paškadujem miesca.

Ale ŭ našym asiaroddzi SUSTREČY byli čymści nadzvyčajnym. Byŭ heta pieršy niezaležny biełaruski časopis u Polšču.
J.P.: Ci mieli vy kantakty ź biełarusami BSSR. Jak było ź inšymi nacyjanylnymi mienšaściami ŭ Varšavie?
V.S.: Našyja kantakty skłalisia paroznamu. Na pačatku 80 hadoŭ pačalisia našyja pieršyja pajezdki na Biełaruś. Tady nie było tak lohka tudy pajechać. Cikavaja była historyja z Natalkaj Klejnickaj. Hetaja dziaŭčyna była pratehavanaja Ź. Paźniakom, lehendy chadzili pra toje, jak jana pa-biełarusku zdavała ekzamieny ŭ BDU. My navat nadrukavali niekalki jaje vieršaŭ. Tolki strašenna ciahnuła jaje da ksiandzoŭ. Zdajecca, my dapamahli joj vyjechać u Polšču na studyja. A tut jana chutka zabyłasia, što jana biełaruska. Kali bačyła na vulicy kahości z basaŭcaŭ, dyk uciakała na druhi bok. U reščie reŝt jana paskardziłasia ŭ Ministerstva Kultury, što jaje ścihuje biełaruskaja studenckaja mafija...

Razmovu z Valancinam Selvesiukom Jacak Prakapiuk praciahnie ŭ adnym z nastupnych numaroŭ SUSTREČAŬ. Takim čynam,

PRACIAH BUDZIE.

PRACIAH SA STAR.5

čara" -- niejkaja niedarečnaść. Hetaha intervju ja nikoli nie davaŭ!
SUSTREČY: Ale artykuł nadrukavany...
MARK ZABROCKI: Słuchaj, a što ty zrabiŭ by, kalib da ciabie pryjšli ludzi z tvajoj arhanizacyi i pryviali z saboj niejkaha čałavieka z kamunistyčnaj hazety? Havaryć ty ź im nia chočaš, ale ŭsiotki heta čałaviek! Voś i ja zaprasiŭ jaho na harbatu, skazaŭšy, što mahu ź im pahavaryć, ale nie pra ZBM.
A potym ja daviedvajusia, što pra mianie nadrukavany niejki artykuł, u zusim inšaj hazecie, jak pachodziŭ žurnalist. Napisali pra što ja nikoli nie ŭspaminaŭ, nikoli nia čuŭ. Pra ŭsio ja daviedaŭsia z ahencyi PAP. Heta cikava, što čałaviek daviedvajecca pra svaju arhanizacyju i pra siabie ź niejkaha artykułu. Nakolki autentyčny hety artykuł možna mierkavać pa tym, što aŭtar piša, maŭlaŭ, herbam ZBM źjaŭlajecca pravasłaŭny kryž. Ja dyk zaŭsiody ličyŭ, što heta Kryž Jaryły.
SUSTREČY: Ci praŭda, što ŭ tvaim pakoi "Main Kampf" Hitlera staić na adnoj połcy ź Biblijaj Skaryny?
MARK ZABROCKI: Heta chiba adzinaja praŭda. Knižak u mianie -- na žal, ci na ščaście --amal paŭtysiačy. Tak, što možna siarod ich znajści i Kamasutru, i niejkija vydańni Lenina...
Tamu ja aceńvaju heta jak pravakacyju kamunistaŭ Biełarusi. Našaja arhanizacyja apynułasia ŭ dziŭnaj sytuacyi. Zaŭsiody my byli silnaj i elitarnaj arhanizacyjaj, nas zaŭsiody padtrymlivali niejkija ludzi, ale ŭsiotki my — maładaja arhanizacyja. Ciapier my apynulisia pamiž mołatam i kavadłam. Na hetym artykule vyjhrali kamunisty, a stracili ŭsie biełarusy Biełastoččyny. Jak starsynia, ja ciapier vyśviatlaju, heta moj abaviazak.

Ad SUSTREČAŬ razmovu pravioŭ UŁADZIMIR PAC

LITOŬSKI SAMADUR

Kniaź Hieranim Flaryjan Radziwił, litoŭski charunžy, byŭ u rodnym stadzie paršyvaju aŭcoj. "Panavańnie ŭ Biełaj -- napiša pra jaho historyk -- zadavaleńnie, časta śmiešnym čynam, svajich ambicyjkaŭ, niešanavańnie pravoŭ Boskich i ludzkich, urešcie raspusta -- voś što było źmiestam jahonaha žyćcia uprača palavańniaŭ".

Bielski zamak słaviŭsia vializnymi lochami, zaŭždy zapoŭnienymi nia tolki paddanymi, ale j šlachtaju z vakolicaŭ, kali jana ŭ čymści praviniłasia. Ulubionaju jaho zabavaju było prysłuchvacca, jak jenčuć viaźni, jakich nazyvaŭ jon svaimi śpievakami.

Kniaź Hieranim trymaŭ za kratami žonku, i mieŭ harem na zamku, što, zdajecca, było ŭlubionaju zabavaj XVIII-viečnych Sarmataŭ.

Jon lekkavažyŭ sabie mahčymyja ciažkaści z hetym źviazanyja, zamianiajučy jurysdykcyju svaim jure caduco.

"Panie Kachanku" aśviečany lehendami, apisany sotniami aŭtaraŭ, ź Henrykam Ževuskim, tvorcam "Pamiątek Soplicy" i Ŭładzimiram Karatkievičam na čale. "Paŭhałovak" dla Jazepa Šujskaha, "Falstaff našaje /?/ nacyjanalnaje trahiedyi" dla Klački, dla Kraševskaha i Vasileŭskaha "unutrany emihrant", jaki na staryja hady panadziŭsia z imperataraŭnaju. Śviedka tych časoŭ, Jan Duklan Achocki, budzie bolš abjektyŭnym, pišučy ŭ svaim heneralnym dziońniku, što: "nia lubiačy ani Stanisłava Aŭhusta, ani jahonaha dvoru, ani francuzčyny, jakuju tady ličyli cyvilizacyjaj, pažbiahaŭ sustrečaŭ ź imi, jeździačy sa svaim dvoram ad miesca da miesca, paluiučy, žartujučy, kab tolki čas zabić, ź jakim niemaviedama što było rabić".

Padarožničajučy pa eŭrapejskich krainach, mieŭ jon za zvyčaj vazić z saboju dukat z čystaha zołata takoj vahi, što nieabchodnaja była asobnaja pavozka, dy kab viezła jaje niekalki słužkaŭ.

Dla haściej u Niaśvižy mieŭ "Panie Kachanku ŭ svaim tajemnym skarbcy nastupnuju asablivaść: dvanaccać apostałaŭ z čystaha zołata. Ahladaŭ ich Stanisłaŭ Aŭhust u 1785 hodzie, kali na try dni haścinna zatrymaŭsia ŭ Radzivila. Karol byŭ

Rys. MAREK RACZKOWSKI

LITOŪSKI SAMADUR

PRACIAH SA STAR.15.

uražany skarbam i ździūleny załatymi apostałami, ale nic daličyusia usich, bo kniaź dla siurpryzu zahadaū dva apostały schavać. Majučy u pamiaci barskuju kanfederacyju, jakaja musiła doraha kaštavać Radzivilu, spytaūsia karol z uśmieškaju, dzie padzielasia rešta apostałaū. "Mości karolu, ja vysłaū ich u śviet -- adkazaū kniaź -- kab chvału panavańnia Vialikaha Kniazia śvietu apaviadali.

Často Radzivila nazyvali litoūskim miadźviedziem, bo lubiū atačać siabie hetymi lasnymi ryčunami. Da anałaū 18-viečnaje Varšavy uvajšoū fihiel, pra sławuty pryjezd na Karaleūski zamak kniazia ū karecie, zaprežanaj u čatyty vialikija miadźviedzi "jakija nierapałoch strašny zrabili pamiž kaniami ad pavozak paniaū dy panoū".

Kniaź Karła mieū u siabie ū Niaśvižy dvuch vializnych miadźviedziaū "bielašejkaū", jakija stajali na varcie la ūvachodu, nastupnyja ž stajali na ganku dy ū sieniach.Pasłužyusia imi kniaź, robiačy niespadziavanku peūnamu italjancu.

"Zdaryłasia adnojčy -- raskazvaje Vujcicki -- što zaprasiu kniaź da siabie słaūnaha italjanca-doktara, bo zdavion jak u prymaūcy: Što ni italjaniec, to doktar, što ni Niemiec, to kupiec. Italjaška, jaki nikoli našych miadźviedziaū nia bačyu, nia moh zaiechać u bramu, bo dva miadźviedzi ryčali, uzdymajučysia na dźviuch łapach z pałkami. Spadar italjaniec ledź nie pamior. Iduć dalej: nikoha ź ludziej niama, doktar chryścicca j molicca. Uvachodziać na vysoki ganak, stajać miadźviedzi -- u sieni -- tam ich šeraham dvanaccać staić -- hetaha dla italjanca było ūžo zašmat. Zbialeū jak Piruvim z mahiły, a dvarovyja ledź uniešli jaho da pakojaū.

"Panie Kachanku, skazaū spadar vajavoda italjancu, ja inšaje słužby nia maju: u mianie ūsio robiać miadźviedzi: słužać za čeladź i ježdžu jemi".

Šmat hadoū prajšło z tych časoū, kali spośni ūładar pakinuū niaśviski zamak. Adnak lehendaū, źviazanych z Radziviłami jość jašče šmat. Pra heta ū adnym z nastupnych numaroū.

U dalejšym redakcyja budzie źmiaščać drobnyja abjavy našych čytačoū biaspłatna. Pakidajem, adnak, za saboj prava nie drukavać nieprystojnych, albo sumnicielnaha źmiestu abjavaū. REDAKCYJA

Redakcyja SUSTREČAŪ vyražaje ščyryja spačuvańni JURKU SULŽYKU z pryčyny śmierci BAĆKI.

Ad usiaho serca vinšujem ALŽBIETU J SŁAŪKU PILIPIUKOŪ z nahody niadaūniaha šlubu! Spadziajemsia, što praz paru hadkoū /a moža raniej?/ kolkaść biełarusaū u Polščy pabolšaje. Redakcyja

Čytajcie j słuchajcie svaich:

ТЫДНЁВІК БЕЛАРУСАЎ У ПОЛЬШЧЫ

Niva

BIAŁYSTOK
BIELSK PODLASKI
HAJNÓWKA
SIEMIATYCZE
SOKÓŁKA

Czasopis

ROK III NR 11 (23) LISTOPAD 1992 CENA 3000 zł

PISMO INFORMACYJNO - KULTURALNE WSCHODNIEJ BIAŁOSTOCCZYZNY

POLSKAJE RADYJO BIEŁASTOK

- magazyn "PAD ZNAKAM PAHONI"

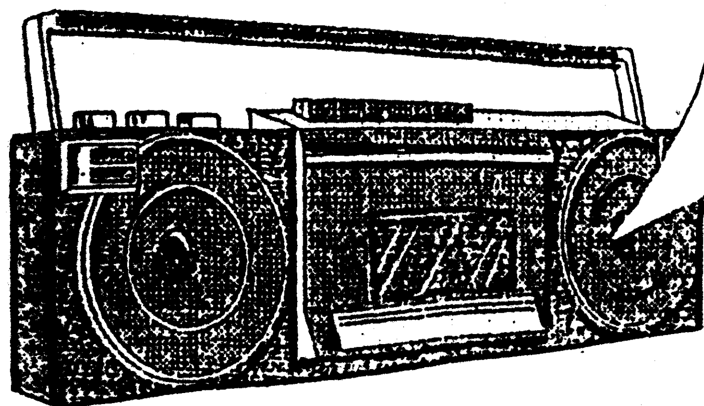
-ad paniadziełku da piatnicy	18.45 - 19.00
-piatnica	18.30 - 19.00
-subota/"Duchoŭnyja sustrečy"/	18.00 - 18.45
-subota/"Bieł.kancert pažadańniaŭ"/	18.45 - 19.00
-niadziela/"Pierad vych.u carkvu"/	7.45 - 8.00
-niadziela/"Pad znakam PAHONI"/	8.30 - 9.00

UKF 72,8 MHZ i 72,68 MHZ

POLSKAJE RADYJO VARŠAVA

ŠTODZIONNA

6.30 - 6.55 na chvalach 41 , 49 i 200 m.
/7145 , 6095 , 1503 KHZ/
20.00 - 20.25 na chvalach 31 , 41 , 49 m.
/9525 , 7285 , 7145 , 6095 KHZ/
22.30 - 22.55 na chvalach 31 , 41 , 550 m.
/9525 , 7145 , 5995 KHZ/

ČASOPIS
BIEŁARUSKICH STUDENTAŬ
U POLŠČY

PADKALEŃIJA:
Alžbieta Beziuk
Jurka Hryharuk
Aleś Navicki
Uładzimir Pac
Alžbieta Pilipiuk
Kasia Sobčak
Jurka Sulžyk
Marcin Śmiałoŭski
Jurka Vapa

NAŠYJA SUPRACOŬNIKI:
Nina Barščeŭskaja
Ania Navumčyk

Redakcyja nie viartaje rukapisaŭ

Pakidajem taksama za saboju prava da skaračeńniaŭ i redahavańnia matarjałaŭ našych pazaštatnych karespandentaŭ.

Naš adras:

"SUSTREČY"
WARSZAWA-MOKOTÓW,
ul. Smyczkawa, 5/7.

Mastackaje afarmleńnie vokładki
Kasia Sobčak

25 III

БЕЛАРУСЬ
1918
1993
Najlepsze życzenia w jubileuszowym roku!
Найлепшых зычэнняў у юбілейным годзе!